

Jan Vapaavuori

Jan Vapaavuori on entinen Helsingin pormestari (2017-2021), joka on toiminut myös Euroopan Investointipankin varapääjohtajana Luxemburgissa (2015-2017), elinkeinoministerinä (2012-2015), kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtajana (2011-2012), asuntoministerinä (2007-2011) sekä kansanedustajana (2003-2015).

Vapaavuori toimii yrityksensä kautta neuvonantajana erityisesti kaupunki- ja kiinteistökehittämisen sekä asumisen piirissä. Hän osallistuu useiden kansainvälisten verkostojen toimintaan ja on parhaillaan jäsenenä Bloombergin New Economy Forum Cities Councilissa. Hän luennoi aktiivisesti eri puolilla maailmaa erityisesti kaupunkien johtamisesta ja kaupunkikehittämisestä ja toimii erilaisissa näihin liittyvissä neuvonantotehtävissä.

Vapaavuori on Suomen Olympiakomitean puheenjohtaja, Suomen Kansallisoopperan ja baletin hallintoneuvoston varapuheenjohtaja sekä erityisesti nuoria tanssin ja kuvataiteen edustajia tukevan perhesäätiönsä puheenjohtaja. Hän on suorittanut oikeustieteellisen loppututkinnon Helsingin yliopistossa, ja hänet on nimitetty kauppatieteen kunniatohtoriksi Hankenilla. Hän on julkaissut kirjat *Puoliholtiton Suomi* (Otava 2016), *Ensimmäinen pormestari* (Otava 2022) sekä yhdessä Minna Paajasen kanssa *Pysy liikkeellä. Aktiivisempi arki, kestävämpi yhteiskunta* (Tammi 2023)

Ensimmäisenä **Helsingin pormestarina (2017-2021)** Vapaavuori rakensi kaupungille kunnianhimoisen strategian, jonka visiona oli "maailman toimivin kaupunki", ja jossa erityistä huomiota kiinnitettiin kestäväan kasvuun, digitalisaatioon, kansainvälistymiseen ja korkeatasoisiin palveluihin kaikille kaupungin asukkaille. Strategia määritteli Helsingin testialustaksi start-upeille ja älykaupunkikehitykselle, mikä johti laajaan kansainväliseen yhteistyöhön sekä kaupungin globaalin merkityksen ja kiinnostavuuden kasvuun. Suomen suurimman työnantajan operatiivisena johtajana Vapaavuori kiinnitti erityistä huomiota kaupunkiorganisaation yleiseen modernisointiin mm. digitaalisten kyvykkyyksien, strategisen suunnittelun sekä viestinnän kehittämisen kautta. Hän ideoi ja käynnisti useita Helsingin elävyyttä ja kansainvälistä kilpailukykyä edistäviä organisaatioita, kuten kaupungin keskeisiä toreja ja kauppahalleja kehittävän yhtiön, Helsinki Partnersin, sekä Helsingin Tapahtumasäätiön, ja ajoi läpi kaupungin historian merkittävimmän digitalisaatio-ohjelman. Hänen kaudellaan Helsinki kasvatti investointejaan yli 50 %:lla vuosittaisen investointitason noustessa yli miljardiin euroon onnistuen samanaikaisesti kuitenkin myös laskemaan kunnallisveroa ja vähentämään kaupungin velkataakkaa. Hänen kaudellaan Helsingissä käynnistettiin useita merkittäviä kaupunkikehityskohteita kuten aiemman sairaala-alueen muuntaminen Pohjois-Euroopan suurimmaksi start-up- ja kasvuyrityskampukseksi (Maria01), ydinkeskustan merenranta-alueen merkittävä kehitystyö (Makasiiniranta), Arkkitehtuuri- ja designmuseon valmistelu (Uusi Museo), uuden monitoimiareenan rakentuminen (Garden Helsinki), sekä aiemman teollisuusalueen kehittäminen keskeiseksi tapahtuma-alueeksi (Suvilahti).

Euroopan Investointipankin varapääjohtajana ja pysyvän hallituksen jäsenenä (2015 - 2017), Vapaavuorella oli valvontavastuu pankin operaatioista Pohjoismaissa,

Baltian maissa sekä useissa EU:n itäisen kumppanuuden ja Keski-Aasian maissa. Hän oli myös vastuussa horisontaalisista kysymyksistä kuten lainoituskelpoisista sektoreista, projektien teknisestä ja taloudellisesta arvioinnista, kaupunkikehitys- ja asuntokysymyksistä, pankin neuvontapalveluista sekä yhteiskuntavastuukysymyksistä.

Elinkeinoministerinä (2012 - 2015) Vapaavuori oli hallituksessa yleisen elinkeinopolitiikan ohella vastuussa energia-asioista, innovaatio toiminnasta sekä aluekehityksestä. Hän johti historiallisia neuvotteluja, jotka johtivat Turun telakan myyntiin Meyrille, millä oli ratkaiseva merkitys telakan pelastumisen ja koko maailmankuulun suomalaisen meriteollisuuden uudistumisen kannalta. Hän otti hallituksessa koordinaatiovastuun kriisiyhtiö Talvivaarasta ja onnistui vakauttamaan yhtiön sekä taloudellisesti että ympäristövaikutusten osalta.

Asuntonministerinä (2007 - 2011) Vapaavuori johti vallankumouksellisen ja sittemmin laajaa kansainvälistä huomiota osakseen saaneen Asunto ensin -periaatteen kehittämistä ja toimeenpanoa tavalla, joka johti pitkäaikaisasunnottomuuden puolittumiseen maassa. Hänellä oli myös merkittävä rooli yhdyskuntarakenteen hajautumisen vastaisessa työssä erityisesti estäessään huonosti sijoittuvien suurten kauppakeskusten rakentamista, kuten myös valtion ja kaupunkiseutujen välisiä maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL aiesopimuksia luotaessa. Hänen johdollaan uudistettiin rakentamismääräyksiä energiatehokkuusvaatimuksia olennaisesti kiristävällä sekä laajamittaisen puurakentamisen mahdollistavalla tavalla.